Рибачок Марія Володимирівна,
слухач 4-го курсу навчально-наукового інституту заочного та дистанційного навчання Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: професор кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент **Процюк Олег Володимирович**

КВАЛІФІКАЦІЯ УМИСНОГО ЗНИЩЕННЯ АБО ПОШКОДЖЕННЯ МАЙНА

Проблемні питання кваліфікації протиправних діянь, які спричинили знищення або пошкодження майна, потребують розв'язання, особливо в сучасний період реформування законодавства, що встановлює відповідальність за протиправні діяння проти власності, та здійснення судово-правової реформи в державі.

Дослідження проблем кваліфікації протиправних діянь, що спричинили знищення або пошкодження майна, сприятиме правильному вирішенню на практиці кримінальних справ про злочини, які завдали майнової шкоди, та швидкому й адекватному відшкодуванню її потерпілим.

Питанням кваліфікації діянь, якими спричинена майнова шкода, присвячені праці А. Авакяна, Г. Борзенка, Ю. Бишевського, В. Владимирова, Л. Гаухмана, М. Коржанського, П. Матишевського, М. Мельника, В. Ємельянова, А. Савченка, А. Сакун та інших. Ці наукові пошуки стосувалися дослідження кваліфікації злочинів проти власності та суміжних складів. На теренах України останнім часом питання кримінально-правової характеристики умисного знищення або пошкодження майна були висвітлені у роботах А. Сакун, Н. Хмельовської.

Суспільна небезпека умисного знищення або пошкодження майна полягає не лише у прямій загрозі майновим та суміжним правам окремих осіб, а й у тому, що за умов сучасного соціально-економічного розвитку такі майнові посягання часто є способом ведення протиправної конкурентної боротьби, засобом примушування підприємців, політичних чи громадських діячів до певних поступок чи, навпаки, знаряддям помсти за непоступливість [1, с. 421]. Водночас основним безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого ст. 194 КК, є право власності. Додатковим факультативним об'єктом можуть виступати громадський порядок, екологічна безпека, життя і здоров'я людини. Предмет злочину – майно, що належить державним, комунальним організаціям, а також приватне майно. Воно може бути

рухомим і, на відміну від викрадення, заволодіння і привласнення чужого майна, нерухомим – будівлі, споруди, обладнання тощо. Об'єктивна сторона розглядуваного злочину характеризується суспільно небезпечними діяннями, які полягають у знищенні чи пошкодженні майна, наслідками у вигляді шкоди у великих розмірах і причинним зв'язком між вказаними діями і наслідками. Водночас суб'єктом умисного знищення або пошкодження майна може бути фізична осудна особа, яка досягла 16-річного (ч. 1 ст. 194 КК) або 14-річного (ч. 2 ст. 194 КК) віку. Суб'єктивна сторона злочину, передбаченого ст. 194 КК характеризується прямим або непрямим умислом. При цьому свідомістю винного охоплюється той факт, що в результаті його дій власникові майна заподіюється велика шкода.

Якщо ж винний вважає, що ним знищується чи пошкоджується майно спеціального виду, яке перебуває під спеціальною охороною кримінального закону, а насправді воно таким не є, відповідальність настає за замах на знищення чи пошкодження спеціального виду чужого майна [2, с. 202-209].

Список використаних джерел

1. Кримінальне право (Особлива частина) : підручник / за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. Т. 1 – Луганськ : Елтон-2, 2012. – 780 с.

2. Сакун А. В. Об'єкт та предмет умисного знищення або пошкодження майна // Науковий вісник Київ. нац. ун-ту внутр. справ. – 2010. – № 2. – С. 202-209.